

UCHWAŁA NR III/18/2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 29 grudnia 2014 r.

w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie inowrocławskim na lata 2015-2017.

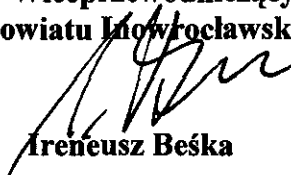
Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.¹) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.²) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie inowrocławskim na lata 2015-2017, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ireneusz Beśka

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645, z 2014 r. poz. 379 oraz poz. 1072.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 154, poz. 866, poz. 1650, z 2014 r. poz. 619, poz. 1188.

**UZASADNIENIE DO UCHWAŁY NR III/18/2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 29 grudnia 2014 r.**

w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie inowrocławskim na lata 2015-2017.

Zgodnie z przepisami art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135, z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Przyjęcie Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie inowrocławskim na lata 2015-2017 przewiduje, poprzez rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracy z rodziną zastępczą, zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Zakłada się, że realizacja programu umożliwi w kilkuletniej perspektywie ograniczenie umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, co w konsekwencji doprowadzi do minimalizacji występowania zjawiska sieroctwa społecznego.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595, z późn. zm.) Przepis ten stanowi, iż do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Załącznik
do Uchwały Nr III/18/2014
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 29 grudnia 2014 r.

**PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM
NA LATA 2015-2017**

Spis treści:

I. WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE INOWROCLAWSKIM	4
III. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH NA LATA 2015-2017	10
IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	10
V. ZAŁOŻENIA, CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2015-2017	13
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	15
VII. REALIZATOR I ODBIORCY PROGRAMU	16
VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	17
IX. PODSUMOWANIE.....	17

I. WSTĘP

Podstawą opracowania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2015-2017 jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców – to system pieczy zastępczej.

W Programie wskazano na konieczność podjęcia działań profilaktycznych oraz pracę z rodziną biologiczną. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Niniejszy Program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Celem jest zapewnienie każdemu dziecku z naszego powiatu całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców odpowiedniego środowiska wychowawczego, organizowanego w formie rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Harmonogram działań z zakresu rozwoju pieczy odzwierciedla przyjęte założenia i działania na najbliższe trzy lata.

Zgodnie z ww. ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Do głównych zadań w tym zakresie należą: organizowanie opieki i wychowania w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przyznawanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, przyznawanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, przyznawanie rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka świadczeń na utrzymanie lokalu mieszkalnego, na pokrycie kosztów związanych z remontem, udzielanie tym rodzinom dni wolnych od sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem. Ponadto rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka można przyznać świadczenia na: dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 lat, pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka oraz wystąpieniem zdarzeń losowych.

Do zadań własnych powiatu należy również przyznawanie pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze.

Dokument ten jest kontynuacją działań podejmowanych w latach poprzednich, a ujętych w „Programie rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego na lata 2012-2014”, przyjętego uchwałą nr XVIII/1777/2012 Rady Powiatu Inowrocławskiego z 30 marca 2012 roku.

II. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM

Rodziny zastępcze są formą najbardziej zbliżoną do naturalnego środowiska, w jakim powinno wychowywać się dziecko. W pieczy zastępczej przebywają głównie dzieci, które nie są sierotami naturalnymi, ale zaniedbania wychowawcze, przemoc fizyczna i psychiczna, porzucenia, czy uzależnienia swoich opiekunów skłaniają pracowników interweniujących do podjęcia działań umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną. Rodzice zastępczy powinni zapewnić dziecku warunki opiekuńczo-wychowawcze odpowiednie dla jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym: odpowiednie warunki bytowe, możliwość rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego, możliwość zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka, możliwość edukacji i rozwoju zainteresowań oraz odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego. Rola i znaczenie pieczy zastępczej w systemie pomocy dzieciom i rodzinom są bardzo ważne, jednak rodzina zastępcza jest formą rodziny „jedynie” zbliżoną do naturalnej. Zasadniczym celem pieczy zastępczej jest zabezpieczenie potrzeb dzieci do czasu wzmocnienia rodzin naturalnych tak, aby dzieci mogły do nich wrócić.

Wyróżnia się następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej (w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej):

1. RODZINY ZASTĘPCZE:

- 1) spokrewnione (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim będący wstępnymi lub rodzeństwem);
- 2) niezawodowe;
- 3) zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego lub zawodowe specjalistyczne.

2. RODZINNY DOM DZIECKA,

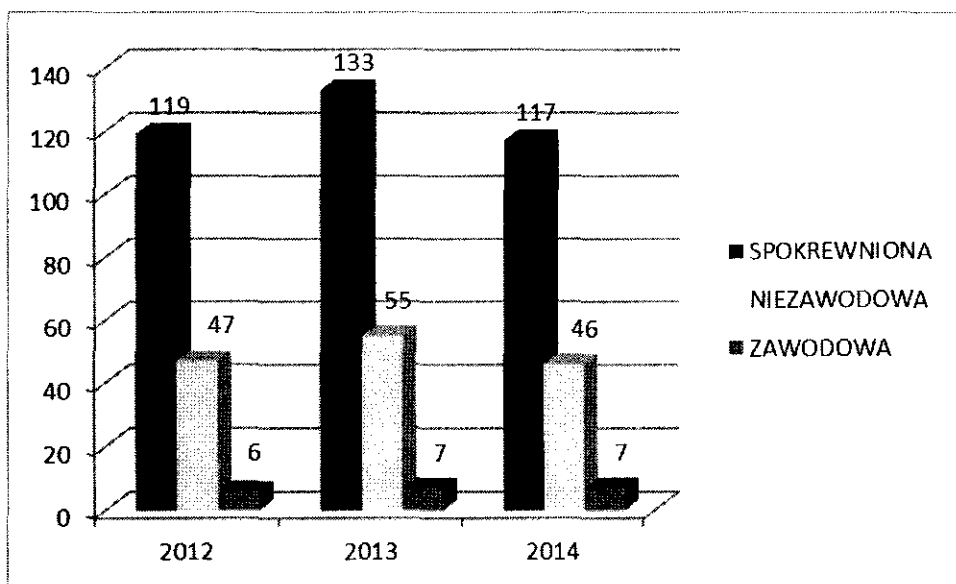
3. RODZINY POMOCOWE.

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Inowrocławskiego w latach 2012-2014 r. (stan na 30.06.2014 r.).

TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	2012	2013	2014
SPOKREWNIONA	119	133	117
NIEZAWODOWA	47	55	46
ZAWODOWA W TYM:	6	7	7
• SPECJALISTYCZNA	2	2	2
• PEŁNIĄCA FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO	2	2	2
Razem	172	195	170

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 1. Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Inowrocławskiego w latach 2012-2014 r. (stan na 30.06.2014 r.)

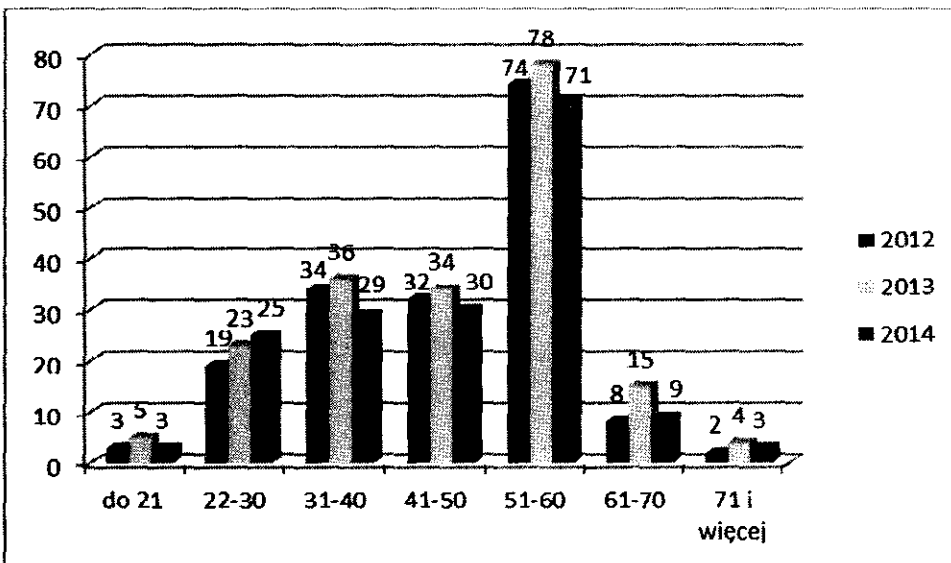
Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Tabela nr 2. Wiek osób pełniących funkcje rodziny zastępczej latach 2012-2014.

Wiek w latach	2012	2013	2014
do 21	3	5	3
22-30	19	23	25
31-40	34	36	29
41-50	32	34	30
51-60	74	78	71
61-70	8	15	9
71 i więcej	2	4	3

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 2. Wiek osób pełniących funkcje rodziny zastępczej latach 2012-2014.

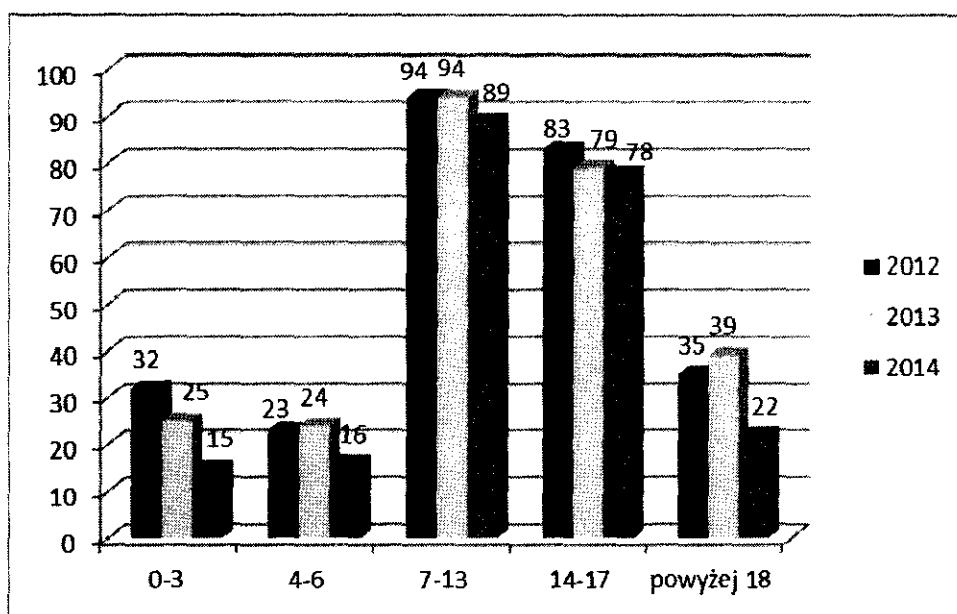
Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Tabela nr 3. Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych latach 2012-2014.

Wiek w latach	2012	2013	2014
0-3	32	25	15
4-6	23	24	16
7-13	94	94	89
14-17	83	79	78
powyżej 18	35	39	22
razem	267	261	220

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 3. Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych latach 2012-2014.

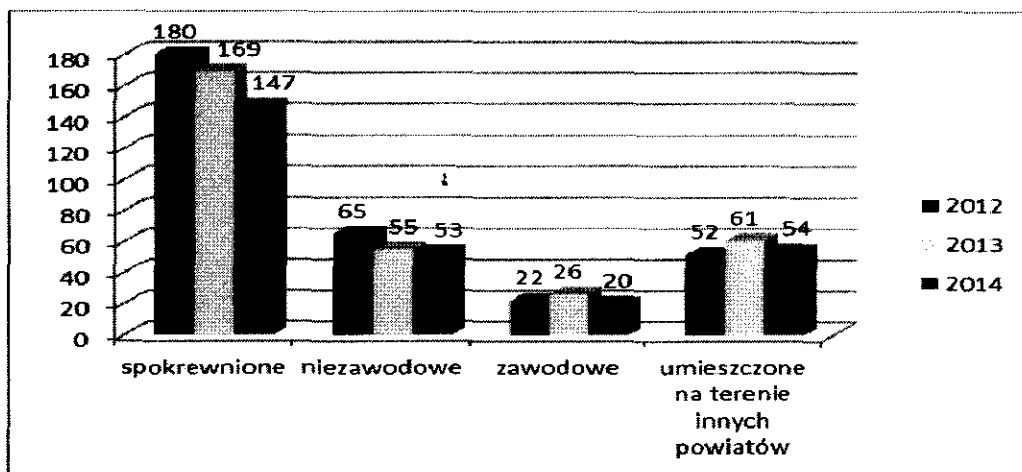
Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Tabela nr 4. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2012-2014.

Typ rodziny	2012	2013	2014
spokrewnione	180	169	147
niezawodowe	65	55	53
zawodowe	22	26	20
umieszczone na terenie innych powiatów	52	61	54
razem	319	311	274

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 4. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2012-2014.

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

W latach 2012-2014 w Powiecie Inowrocławskim zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowiły rodziny spokrewnione z dzieckiem. Istnieje konieczność kontynuacji realizowanych działań wspierających rodzicielstwo zastępcze, a także przeprowadzenie akcji mającej na celu promocję rodzicielstwa zastępczego, w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe.

W latach 2012-2014 r. pozyskano 3 rodziny zastępcze zawodowe, w tym jedną o charakterze pogotowia rodzinnego.

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w przeciągu 3 lat ulegała i wciąż będzie podlegać zmianom ze względu na:

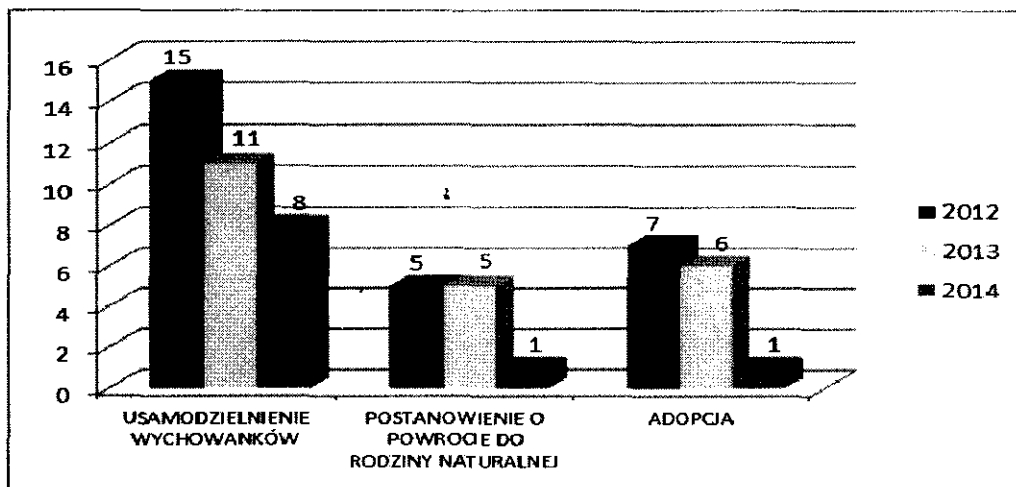
- 1) usamodzielnianie wychowanków rodziny zastępczej;
- 2) postanowienie sądu o powrocie do rodziny naturalnej;
- 3) adopcję.

Tabela nr 5. Liczba dzieci opuszczających rodzinną pieczę zastępczą w latach 2012-2014.

ROK	USAMODZIELNIENIE WYCHOWANKÓW	POSTANOWIENIE O POWROCIE DO RODZINY NATURALNEJ	ADOPCJA
2012	15	5	7
2013	11	5	6
2014	8	1	1

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 5. Liczba dzieci opuszczających rodziną pieczę zastępczą w latach 2012-2014.

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Tabela nr 6. Zagrożone środowiska z terenu Powiatu Inowrocławskiego, z których dzieci mogą trafić do pieczy zastępczej.

Gmina	Ilość zagrożonych środowisk	Liczba dzieci
Miasto Inowrocław	49	128
Gmina Gniewkowo	2	3
Gmina Rojewo	0	0
Gmina Złotniki Kujawskie	2	4
Gmina Pakość	4	9
Gmina Janikowo	6	10
Gmina Kruszwica	6	13
Gmina Inowrocław	2	4
Gmina Dąbrowa Biskupia	2	5

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Od 2012 r. zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej część rodzin zastępczych powiatu inowrocławskiego objętych było opieką 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Od 1 stycznia 2015 r. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie będzie mógł mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka, co skutkuje potrzebą zatrudnienia nowych koordynatorów.

III. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH NA LATA 2015-2017

Art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek ustalenia corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych funkcjonujących w powiecie. W obecnej sytuacji jest konieczne sukcesywne zwiększanie ilości rodzin zastępczych zawodowych. Na podstawie zgromadzonych informacji, doświadczenia z lat poprzednich oraz w związku ze zmianą sytuacji rodzin, borykających się z różnymi problemami, istnieje potrzeba utworzenia co najmniej dwóch zawodowych rodzin zastępczych.

Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, z uwzględnieniem realnych możliwości finansowych, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2017 w następujący sposób:

- 1) rok 2015 - 10 rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) rok 2016 - 12 rodzin zastępczych zawodowych;
- 3) rok 2017 - 14 rodzin zastępczych zawodowych.

IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiat Inowrocławski jest pionierem w województwie kujawsko-pomorskim w dochodzeniu do standardów i podnoszeniu warunków socjalno-bytowych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W ciągu ostatnich czterech lat na terenie powiatu inowrocławskiego w Ośrodku Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu powstało osiem samodzielnych grup opiekuńczo-wychowawczych, w każdej z nich może przebywać 14 podopiecznych. W wyniku starań władz powiatowych wybudowano cztery nowe domy, w których standard nie odbiega od tradycyjnych domków jednorodzinnych. Wprowadzone zmiany znacząco wpłynęły na sposób sprawowanej opieki, większą indywidualizację jak i możliwość przygotowania dziecka do samodzielności.

OWDiR posiada 96 miejsc dla małoletnich pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w tym:

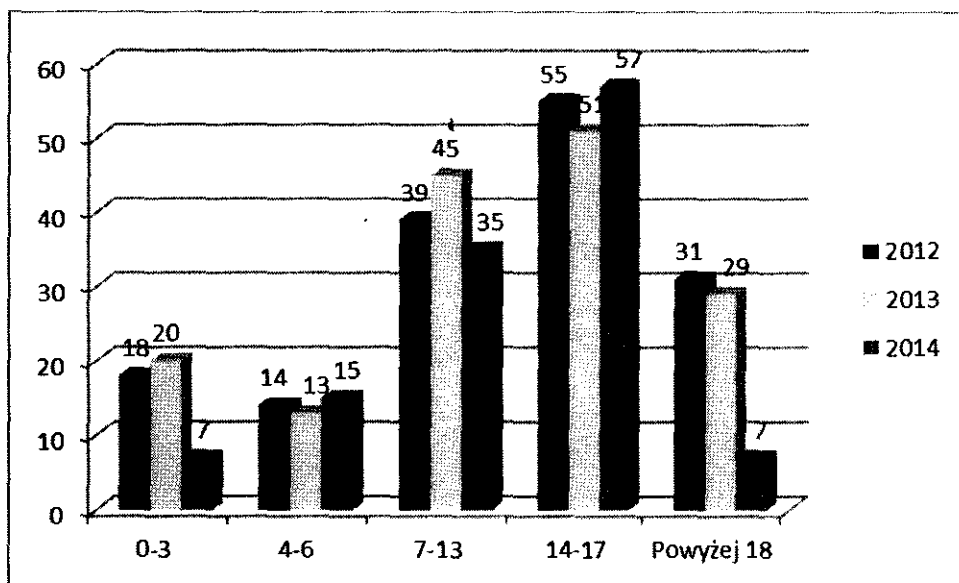
- 1) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 1 w Inowrocławiu
Dom dla dzieci „Ewa”
ul. Konwaliowa 6, Inowrocław;
- 2) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Inowrocławiu
Dom dla dzieci „Agata”
ul. Śliwaka 4, Inowrocław;
- 3) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 3 w Gniewkowie
Dom dla dzieci „Alicja”
ul. Dworcowa 9a, Gniewkowo;
- 4) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 4 w Inowrocławiu
Dom dla dzieci „Nina”
ul. Stanisława Kiełbasiewicza 9, Inowrocław;
- 5) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 5 w Orłowie
Dom dla dzieci „Julia”
Orłowo 52;
- 6) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 6 w Jaksicach
Dom dla dzieci „Anna”
ul. Sportowa 4, Jaksice;
- 7) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 8 w Jaksicach
Dom dla dzieci „Karolina”
ul. Dworcowa 18, Jaksice.

Tabela nr 7. Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2014.

Wiek w latach	2012	2013	2014
0-3	18	20	7
4-6	14	13	15
7-13	39	45	35
14-17	55	51	57
Powyżej 18	31	29	7

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 6. Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2014.

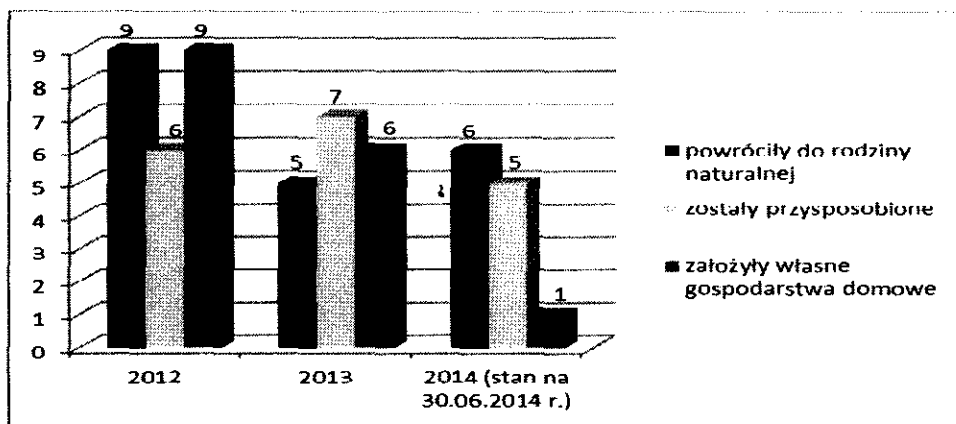
Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Tabela nr 8. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą w latach 2012-2014.

Przyczyny	2012	2013	2014 (stan na 30.06.2014 r.)
powróciły do rodziny naturalnej	9	5	6
zostały przysposobione	6	7	5
założyły własne gospodarstwa domowe	9	6	1
Razem	24	18	12

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Wykres 7. Liczba dzieci opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą w latach 2012-2014.

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

V. ZAŁOŻENIA, CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2015-2017

Założenia programowe.

1. Zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki i wychowania w rodzinie naturalnej warunków do prawidłowego rozwoju poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej, przy jednoczesnym wsparciu rodziny biologicznej do czasu wyeliminowania dysfunkcji.
2. Wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i prawne dla rodzin zastępczych, w tym poprzez organizację grup wsparcia i szkoleń.
3. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
4. Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych.
5. Przyznawanie rodzinom zastępczym i usamodzielnianym wychowankom świadczeń wynikających z przepisów prawa.
6. Określenie przez powiat corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych.

CEL GŁÓWNY:

Głównym celem Programu na lata 2015-2017 w Powiecie Inowrocławskim będzie tworzenie warunków do efektywnego rozwoju pieczy zastępczej, a także pomoc rodzinom zastępczym i ich wychowankom.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. PROMOCJA I ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

REALIZOWANE BĘDĄ POPRZEZ:

- 1) podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat rodzicielstwa zastępczego;

2) propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, organizowanie kampanii społecznych oraz opracowanie systemu motywacji dla kandydatów na rodziny zastępcze;

3) pozyskiwanie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze;

4) prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

2. WSPARCIE DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ ICH WYCHOWANKÓW Z TERENU POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO REALIZOWANE BĘDZIE POPRZEZ:

1) prowadzenie grupy wsparcia, a także organizowanie spotkań integracyjnych, dla rodzin zastępczych, dające możliwość wymiany doświadczeń, poglądów i integracji;

2) możliwość skorzystania przez rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz ich wychowanków z bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa: prawnego i psychologicznego;

3) organizowanie obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz spotkania kolędowego;

4) pomoc wolontariuszy - zorganizowanie pomocy wolontariuszy dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, mających trudności w nauce;

5) objęcie większej liczby rodzin zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;

6) prowadzenie ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych;

7) prowadzenie ocen funkcjonowania rodzin zastępczych;

8) przyznawanie rodzinom zastępczym ustawowych świadczeń;

9) organizowanie szkoleń doskonalących kompetencje wychowawcze i opiekuńcze dla istniejących rodzin zastępczych.

3. UTRZYMANIE POZIOMU ŚWIADCZONYCH USŁUG W ZAKRESIE INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ REALIZOWANE BĘDZIE POPRZEZ:

1) prowadzenie siedmiu placówek opiekuńczo-wychowawczych;

2) stałe monitorowanie zachodzących procesów i podejmowanie inicjatywy w celu wprowadzania zmian w funkcjonowaniu placówek;

- 3) systematyczne szkolenie kadr w zakresie wprowadzania nowoczesnych, specjalistycznych i dostosowanych do zachodzących zmian form pracy z dzieckiem i rodziną;
 - 4) wprowadzanie innowacyjnych form pracy z dzieckiem i rodziną.
4. WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA DLA WYCHOWANKÓW OPUSZCZAJĄCYCH PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE I RODZINY ZASTĘPCZE W CELU PRZECIWDZIAŁANIU WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU REALIZOWANE BĘDZIE POPRZEZ:
- 1) wsparcie rzeczowe i finansowe;
 - 2) tworzenie grup wsparcia;
 - 3) objęcie pomocą pedagogiczną, psychologiczną, prawną, socjalną, doradztwem zawodowym - w celu wyrównania szans wchodzenia w dorosłe życie usamodzielnionym wychowankom;
 - 4) ukierunkowanie w wyborze kursów zawodowych;
 - 5) pomoc w pozyskiwaniu mieszkań dla osób usamodzielnianych.
5. WSPIERANIE I WZMACNIANIE WIĘZI Z RODZINĄ BIOLOGICZNĄ DZIECI UMIESZCZONYCH W RODZINACH ZASTĘPCZYCH I PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH REALIZOWANE BĘDZIE POPRZEZ:
- 1) pracę socjalną z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
 - 2) spotkania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi;
 - 3) grupy edukacyjne dla rodziców biologicznych,
 - 4) współpracę z asystentami i pracownikami socjalnymi rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Pieczą zastępczą finansowana jest w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 są środki finansowe pochodzące:

- 1) z budżetu Powiatu Inowrocławskiego;
- 2) z budżetu Państwa (Ministra właściwego do spraw rodziny);

- 3) z budżetu samorządów gminnych;
- 4) z budżetu innych powiatów;
- 5) dotacje celowe.

VII. REALIZATOR I ODBIORCY PROGRAMU

Program adresowany jest w szczególności do:

- 1) rodziców i opiekunów prawnych;
- 2) rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających;
- 3) dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy;
- 4) kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i pomocowej;
- 5) wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

Koordynatorem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 oraz Organizatorem Pieczy Zastępczej będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Dla osiągnięcia zamierzonego celu programu i realizacji zaplanowanych kierunków działań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracować będzie z:

- 1) administracją samorządową;
- 2) ośrodkami pomocy społecznej;
- 3) Powiatowym Urzędem Pracy w Inowrocławiu;
- 4) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- 5) szkołami;
- 6) Samorządem Województwa, Urzędem Wojewódzkim – Wydział Polityki Społecznej, Urzędem Marszałkowskim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej;
- 7) Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi;
- 8) ośrodkami adopcyjnymi;
- 9) Policją;
- 10) organizacjami pozarządowymi;
- 11) służbą zdrowia;

- 12) wolontariuszami;
- 13) sponsorami;
- 14) lokalnymi mediami.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących wykonanych zadań dla oceny realizacji założonych celów.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników.

Celem ewaluacji naszego programu jest uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) czy program stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju rodzin zastępczych?
- 2) czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?
- 3) czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony gminy nie wypełniają swoich obowiązków?
- 4) czy współpraca ośrodka pomocy społecznej (asystenta rodziny) z koordynatorem rodziny stwarza właściwe warunki do współdziałania rodziny biologicznej z rodziną zastępczą lub placówką opiekuńczo-wychowawczą?
- 5) które metody pracy dały oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić?
- 6) w jakim stopniu warunki bazowe, wyposażenie w sprzęt i realizacja świadczeń oraz organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów?

IX. PODSUMOWANIE

Z punktu widzenia potrzeb dziecka rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Rodzina i stwarzane przez nią możliwości dają dziecku poczucie więzi i doświadczenie niezmiernie ważne dla jego rozwoju. Praca z rodziną powinna więc być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Podstawową przyczyną umieszczania dzieci w różnych formach opieki zastępczej jest brak realnej pomocy rodzinie zmarginalizowanej lub rodzinie w kryzysie. Dlatego istotą

proponowanych rozwiązań jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony szybki do niej powrót dla tych dzieci, które z uwagi na ich dobro, okresowo musiały zostać umieszczone poza rodziną.

Działaniom profilaktycznym, mającym na celu stworzenie dziecku odpowiednich warunków życia w jego środowisku rodzinnym, muszą towarzyszyć działania na rzecz doskonalenia i rozwoju różnych form pieczy zastępczej nad dzieckiem. Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że powinny mieć one charakter okresowy i wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, zmierzać do integracji dziecka z jego rodziną. Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce powinny zajmować rodzinne formy. Mają one ogromną przewagę nad instytucjonalnymi formami nie tylko z uwagi na skutki społeczne, w tym przede wszystkim dobro dziecka, ale także z punktu widzenia skutków ekonomicznych. Koszty opieki i wychowania dziecka w każdej z rodzinnych form pieczy zastępczej są znacznie niższe niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Mając to na uwadze zakłada się, że podstawowymi formami pieczy zastępczej będą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka.

Spis tabel:

<i>Tabela nr 1.</i> Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Inowrocławskiego w latach 2012-2014 r. (stan na 30.06.2014 r.).....	5
<i>Tabela nr 2.</i> Wiek osób pełniących funkcje rodziny zastępczej latach 20012-2014.....	6
<i>Tabela nr 3.</i> Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych latach 2012-2014.....	7
<i>Tabela nr 4.</i> Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2012-2014	7
<i>Tabela nr 5.</i> Liczba dzieci opuszczających rodzinną pieczę zastępczą w latach 2012-2014	8
<i>Tabela nr 6</i> Zagrożone środowiska z terenu Powiatu Inowrocławskiego, z których dzieci mogą trafić do pieczy zastępczej	9
<i>Tabela nr 7.</i> Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2014.	11
<i>Tabela nr 8.</i> Liczba dzieci opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą w latach 2012-2014.....	12

Spis wykresów:

<i>Wykres 1.</i> Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Inowrocławskiego w latach 2012-2014 r. (stan na 30.06.2014 r.).....	5
<i>Wykres 2.</i> Wiek osób pełniących funkcje rodziny zastępczej latach 2012-2014.....	6
<i>Wykres 3.</i> Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych latach 2012-2014.....	7
<i>Wykres 4.</i> Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2012-2014	8
<i>Wykres 6.</i> Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2014	12
<i>Wykres 7.</i> Liczba dzieci opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą w latach 2012-2014	13

